

För eller emot bojkott?

Argumentationsanalys av ställningstaganden till fotbolls-VM 2022 i Qatar.

Seyran Khaledian

Avdelningen för mänskliga rättigheter
Historiska institutionen
Kurskod: MRSG31
Termin: 3, vårterminen 2020
Handledare: Ida Jansson
Omfång: 10 487

Abstract

I denna uppsats behandlas den aktuella och pågående debatten gällande det kontroversiella beslutet om att fotbolls-VM ska hållas i Qatar 2022. Syftet med denna uppsats är att redogöra de olika ställningstaganden för eller emot bojkott utav fotbolls-VM i Qatar 2022 utifrån åtta stycken svenska artiklar. Genom en argumentationsanalys har åtta artiklar analyserats för att klargöra artiklarnas olika ståndpunkter i relation till uppsatsens frågeställning: Vilka är argumenten för och emot ett deltagande i fotbolls-VM i Qatar 2022? Därefter applicerades tre stycken teoretiska perspektiv på resultatet av argumentationsanalysen utifrån boken ”The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights” redigerad av Barbara J. Keys. Detta för att redogöra hur resultatet kan betraktas utifrån de teoretiska perspektiven för att sedan besvara uppsatsen andra frågeställning: Hur kan dessa argument betraktas utifrån respekt för mänskliga rättigheter? Resultatet utav argumentationsanalysen visade att diskussionen i frågan gällande ett deltagande eller bojkott utav fotbolls-VM i Qatar är komplex och att det finns olika sätt att se på frågan. Ytterligare visade resultatet att efter att ha applicerat de tre stycken teoretiska perspektiv på resultatet av argumentationsanalysen, kan man konstatera att det finns många vinklar gällande hur man bör förhålla sig i frågan utifrån respekt för mänskliga rättigheter. De som är aktiva inom fotbollen, främst fotbollsspelare och supportrar, är de som slutligen besitter makten för fotbolls-VM. Det går inte att arrangera ett fotbolls-VM utan fotbollsspelare, likaså går det inte att arrangera mästerskapet utan fotbollssupportrar. Dessa huvudaktörer är därför avgörande när det kommer till agerande emot fotbolls-VM eller för att visa missnöje genom bojkott.

Nyckelord:

Fotbolls-VM, mänskliga Rättigheter, Qatar, bojkott, gästarbetare, FIFA, fotboll

Abstract - For or against boycott?

This paper addresses the current and ongoing debate regarding the controversial decision that the FIFA World Cup is going to be held in Qatar 2022. The purpose of this paper is to obtain clarification of the different positions regarding boycott of the FIFA World Cup in Qatar 2022. Eight articles have been analyzed through an argumentation analysis to highlight the different positions of the articles in relation to the paper's question: What are the arguments for and against participation in the Qatar 2022 FIFA World Cup? Subsequently, three theoretical perspectives were applied to the result of the argumentation analysis based on the book "The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights" edited by Barbara J. Keys. This is to describe how the result can be viewed from the theoretical perspectives and then to answer the paper's second question: How can these arguments be viewed on the basis of respect for human rights? The result of the argumentation analysis showed that the discussion on the question regarding a participation or boycott of the FIFA World Cup in Qatar is complex and that there are different ways of looking at the question. Further, the result showed that after applying the three theoretical perspectives to the result of the argumentation analysis, it can be stated that there are many angles regarding how to approach the issue based on respect for human rights. Those who are active in football, foremost the football players and supporters, are the ones who finally have the power regarding decision making of the FIFA World Cup. It is not possible to arrange a FIFA World Cup without football players, and it is not possible to arrange the championship without the supporters. These main components are therefore crucial when it comes to acting against the FIFA World Cup or when it comes to showing dissatisfaction through boycotts.

Keyword:

FIFA World Cup, Human Rights, Qatar, boycott, guest workers, FIFA, football

Innehållsförteckning

1.	Inledning	s.1
1.1.	Bakgrundsfakta	s.1
1.2.	Problemformulering, syfte och frågeställningar	s.3
1.3.	Avgränsningar och material	s.4
1.3.1.	Primärmaterial	s.5
1.3.2.	Sekundärmaterial	s.7
1.4.	Definitioner	s.9
1.5.	Forskningsetiska bedömningar	s.9
2.	Litteraturöversikt och tidigare forskning	s.10
3.	Metod och teoretiska perspektiv	s.15
3.1.	Metod	s.15
3.2.	Teoretiska perspektiv	s.16
3.2.1.	Seoul 1988: demokratisering eller inte?	s.16
3.2.2.	Peking 2008: långsiktiga förbättringar tack vare medias rapportering	s.17
3.2.3.	Amnesty International, Human Rights Watch: Mästerskaps ska förtjänas	s.18
4.	Argumentationsanalys	s.19
4.1.	Ställningstagande för fotbolls-VM i Qatar	s.19
4.2.	Ställningstagande emot fotbolls-VM i Qatar	s.21
5.	Resultat och diskussion	s.26
5.1	Resultat och diskussion	s.26
	Referenser	s.31

1. Inledning

Fotboll är världens största sport och därmed har den oändligt många utövare och supportrar. Det är därför uppenbart att just fotbolls-VM är ett av världens främsta sportevenemang med en global dominans när det kommer till publik och publicitet. Fotbolls-VM har en enorm underhållningsstatus som förenar stora delar av världens befolkning, samt att den skapar en enad upplevelse hos åskådarna. Fotbolls-VM skapar därför möjligheten till att sprida budskap, inte bara rent sportsligt men också mellan nationer. Evenemangets enorma popularitet medför makt och inflytande på grund av den stora mängden människor som fotbolls-VM når ut till. Fédération Internationale de Football Association (FIFA), som är huvudarrangören till fotbolls-VM, besitter därmed en viktig maktposition. I samband med fotbolls-VM betraktas sportevenemanget främst som en folkfest, där betoningen ligger på gemenskap och likabehandling, där alla är välkomna av FIFA. FIFA lanserade år 2006, i samband med fotbolls-VM i Tyskland budskapet ”Say No to Racism”.¹ Genom denna igenkända slogan lovade FIFA genom budskapet nolltolerans mot rasism under fotbolls-VM.

Med tanke på fotbolls-VMs värdegrund framkommer det stark kritik riktad mot huvudarrangörerna FIFA, när mästerskapet nu ska komma att hållas i diktaturen Qatar. Kritiken ställer sig främst emot landet då Qatar inte respekterar de universella mänskliga rättigheterna vilket kolliderar med idén om att sportevenemang ska andas fred, vänskap och samarbeten.

1.1. Bakgrundsfakta

¹ FIFA, ”Football against racism at the 2006 FIFA World Cup”, 5 juni 2006, URL: <https://www.fifa.com/worldcup/news/football-against-racism-the-2006-fifa-world-cup-27578>. (hämtad 20 april 2020).

År 2010 blev det bestämt efter omröstningar av FIFA att Qatar för första gången ska arrangera fotbolls-VM för herrar 2022. Beslutet blev kontroversiellt och skapade stor uppmärksamhet internationellt då landets karaktär utmärker sig från vad som betraktas vara en lämplig värdnation, kom beslutet som en chock för många. Spekulationer gällande korruption och korrupt beteende från diktaturen Qatars sida med FIFA var en central debatt och det framkom även mutanklagelser som skulle ha skett under omröstningen. Anklagelserna ledde till utredningar ifrån FIFA:s etikkommitté gällande fallet. Uppgifter som uppgavs utifrån dokument visade att Qatar ska ha betalat enorma summor till FIFA för sändningsrättigheter för både VM 2018 samt VM 2022, vilket ska ha skett 21 dagar innan att Qatar presenterades som värdnation för fotbolls-VM 2022.² FIFA:s etikkommitté undersökte fallet och den genomförda omröstningen under två års tid där etikkommittén kom att fria anklagelserna. Under förhandlingarna ansågs anklagelserna sakna belägg och därmed blev det inte aktuellt att frånta värdnationen fotbolls-VM. Genast efter att FIFA:s etikkommitté presenterade sitt beslut om att Qatar skulle kvarstå som värdnation inför fotbolls-VM 2022, möttes beslutet återigen utav enorm kritik.

”Qatar is a country without a conscience”³

En ytterligare omtalad debatt kom att bli på vilket sätt värdnationen förhåller sig till mänskliga rättigheter på grund av arbetsförhållanden för gästarbetarna i landet. Främst riktades kritik mot bygget av den omtalade huvudarenan Khalifa Stadium i Qatars huvudstad Doha. I landet uppskattas det att finnas omkring 2 miljoner gästarbetare, som rapporteras att arbeta under horribla arbetsförhållanden.^{4 5} Byggena har kritiserats hårt i synnerhet av Amnesty International (AI), Human Rights Watch (HRW) och International Labour Organization (ILO). I en rapport publicerad av International Trade Union

² Engholm, Linnéa, ”Uppgifter: Qatar betalar 9 miljarder för VM”, *SVT Sport*, 10 mars 2019, URL: <https://www.svt.se/sport/fotboll/qatar-betalade-500-miljoner-for-vm>. (hämtad 11 maj 2020).

³ International Trade Union Confederation, ”ITUC Special Report - The case against Qatar”, 17 mars 2014, URL: <https://www.ituc-csi.org/ituc-special-report-the-case?lang=en>. (hämtad 11 maj 2020).

⁴ Amnesty international, ”Qatar World Cup of shame”, 31 mars 2016, URL: <https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2016/03/qatar-world-cup-of-shame/>. (hämtad 20 april 2020).

⁵ Amnesty international, ”Reality check: migrant workers rights with four years to the Qatar World Cup”, 5 februari 2019, URL: <https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2019/02/reality-check-migrant-workers-rights-with-four-years-to-qatar-2022-world-cup/> (hämtad 20 april 2020).

Confederation (ITUC) påvisas det att bristande säkerhet på arbetsplatser har kostat livet på flera tusen arbetare i samband med arbetsolyckor.⁶ Den exakta siffran existerar inte på grund av ofullständig rapportering utav dödsfall och stort mörkertal.

Inget land är perfekt när det kommer till att bejaka mänskliga rättigheter, men det finns garanterat länder som aktivt arbetar för mänskliga rättigheter och som har kommit långt i praktiken. Att säga var ”gränsen ska gå” för att arrangera ett mästerskap är komplext. Många hävdar att vissa grundläggande aspekter måste finnas på plats. Exempelvis bör landets statsskick vara en demokrati. Qatars statsskick styrs av emiren, där landet är en absolut monarki. Landet har ett av världens högsta BNP per capita, där reserver ifrån naturgas och olja är bidragande faktorer till landets goda ekonomi. Enligt Förenta Nationens program för mänsklig utveckling (UNDP) rapporteras Qatar som ett utav de länder med högst mänsklig utveckling.⁷

Kritiker menar att det är viktigt att markera att inte vilket land som helst ska kunna arrangera ett mästerskap, utan att landet måste respektera mänskliga rättigheter. Därför är många missnöjda och besvikna på FIFA som är huvudarrangörer för fotbolls-VM, att de tillåter Qatar att vara värdnation trots påvisade kränkningar av mänskliga rättigheter.

1.2. Problemformulering, syfte och frågeställningar

Många är eniga om att problematiken att låta Qatar arrangera fotbolls-VM kan komma att hota fotbollen och dess värdegrund. Frustration och besvikelse riktas mot FIFA:s agerande präglad av bland annat korruption och nonchalans mot de som bryter mot mänskliga rättigheter. Då andra hävdar att FIFA bör agera strängare gällande åtgärder och villkor för värdnationer som arrangerar fotbolls-VM, så att värdnation respekterar mänskli-

⁶ International Trade Union Confederation, ”ITUC Special Report - The case against Qatar”, 17 mars 2014, URL: <https://www.ituc-csi.org/ituc-special-report-the-case?lang=en>. (hämtad 11 maj 2020).

⁷ UNDP Human Development Report, ”Inequalities in Human Development in the 21st Century”, 2019, URL: http://hdr.undp.org/sites/all/themes/hdr_theme/country-notes/QAT.pdf. (hämtad 21 april 2020).

ga rättigheter. Den återkommande kritiken som framkommer är Qatars agerande i samband med förberedelserna inför fotbolls-VM. Där värdnationen anlitat gästarbetare som under horribla arbetsvillkor befinner sig på byggena i landet och där människor avlider i samband med arbetsolyckor. Problematiken av att länder med dåliga förhållningssätt normaliseras och accepteras, skapar till följd förvirring och oro hos övriga fotbollsutövare, dess supportrar och de som har stor respekt för sporten och dyrkar den.

Syftet med denna uppsats är att utifrån teoretiska perspektiv analysera hur konflikten kan se ut mellan fotbollens ideal och FIFA:s värdegrund, men också dess praktik. Utifrån den pågående debatten ifrån åtta stycken svenska artiklar kommer jag att klargöra för hur argumentationen ser ut kring de olika ställningstaganden gällande fotbolls-VM 2022 som ska hållas i Qatar. Genom en argumentationsanalys kommer analysen identifiera debattens retorik för eller emot ett deltagande av fotbolls-VM i Qatar 2022. Slutligen kommer de teoretiska perspektiven att appliceras som har använts utifrån boken ”The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights”, på resultatet av argumentationsanalysen. Detta för att undersöka hur dessa argument kan betraktas utifrån respekt för mänskliga rättigheter. Frågeställningarna som denna uppsats kommer besvara är:

Vilka är argumenten för och emot ett deltagande i fotbolls-VM i Qatar 2022?

Hur kan dessa argument betraktas utifrån respekt för mänskliga rättigheter?

1.3. Avgränsningar och material

Denna uppsats har i syfte att undersöka hur debatten gällande fotbolls-VM i Qatar 2022 ser ut utifrån de artiklar som valts. Det innebär att denna uppsats baserar sig på ett avgränsat antal artiklar för att påvisa hur debatten kan se ut. Uppsatsens primärmaterial avgränsar sig till åtta stycken svenska artiklar från olika sorters medier. Dessa artiklar publicerades mellan tidsspannet år 2018-2020. Syftet med urvalet utav primärmaterial var att eftersträva en rättvis och opartisk samling av material, därför var det viktigt att

välja artiklar både för och emot fotbolls-VM i Qatar 2022. Detta för att i sin tur kunna få en nyanserad argumentationsanalys med variation av ståndpunkter och infallsvinklar för att besvara uppsatsens frågeställningar.

Relevant att poängtera, är att det fanns större utbud av artiklar som argumenterade emot ett deltagande av fotbolls-VM i Qatar, samt artiklar som argumenterar emot att fotbolls-VM förläggs till Qatar, än artiklar som argumenterade för. Sammantaget krävdes det i viss mån en allt mer specifik sökning för att få mer variation utav ställningstagande och perspektiv för fotbolls-VM i Qatar.

1.3.1. Primärmaterial

Primärmaterial som denna uppsats behandlar är åtta stycken artiklar som har publicerats av Arbetet, Expressen Sport, Fotbollskanalen, Svenska Dagbladet och SVT Sport. Nedan i detta avsnitt kommer artiklarna sammanfattningsvis att presenteras.

- Bachner, Noa, ”Flytta VM från Qatar - allt annat ett svek ”, Expressen Sport, 2018.⁸
Noa Bachners krönika publicerad i Expressen Sport tar in centrala element som visar att Bachners är passionerad inom ämnet gällande fotbolls-VM i Qatar. Valet av denna krönika tillkom genom Bachners sätt att involvera läsaren i sina ståndpunkter i argumentationen, vilket väcker intresse hos läsaren och gör att det blir tydligt att följa texten. Bachners främsta argument är oro för fotbollens negativa utveckling där FIFA anses vara den främsta orsaken.
- Cederblad, Johanna ”Usla arbetsvillkor för VM-byggare i Qatar: ”Slavarbete””, Arbetet, 2019.⁹

Johanna Cederblads artikel beskriver om gästarbetarnas situation i Qatar i samband med byggena inför fotbolls-VM arrangemanget. Artikeln bygger på en intervju med

⁸ Bachner, Noa, ”Flytta VM från Qatar - allt annat ett svek ”, *Expressen Sport*, 19 November 2018, URL: <https://www.expressen.se/sport/fotboll/flytta-vm-fran-qatar-allt-annat-ar-ett-svek/>. (hämtad 17 april 2020.)

⁹ Cederblad, Johanna ”Usla arbetsvillkor för VM-byggare i Qatar: ”Slavarbete””, *Arbetet*, 13 September 2019, URL: <https://arbetet.se/2019/09/13/usla-arbetsvillkor-for-vm-byggare-i-qatar-helt-hemskt/>. (hämtad 19 april 2020).

Johan Lindholm ordförande i Byggnads som tillsammans med internationella byggfacket Building and Wood Workers' International (BWI) har utfört inspektioner i Qatar. Inspektionerna gick ut på att undersöka och rapportera om den rådande arbetsituationen för de anställda som befinner sig på byggena.

- Lundh, Olof, Petersson, Martin, ”TV: Janne Andersson vill inte bojkotta VM: ”Skulle jag ha väldigt svårt för””, Fotbollskanalen, 2020.¹⁰

Fotbollskanalens syfte med denna artikel producerad av Olof Lundh och Martin Petersson, är att fånga upp förbundskaptenen Janne Anderssons ställningstagande angående frågor kring fotbolls-VM 2022 som ska hållas i Qatar. I artikeln framkommer det att Andersson tillsammans med Svenska Fotbollsförbundet menar att Sverige kommer att genomföra fotbolls-VM i Qatar detta trots att Andersson belyser landets brister.

- Mattsson, Sebastian, ”Nobbar Sverige-mötet: ”Det är av etiska skäl””, Expressen Sport, 2019.¹¹

Sebastian Mattssons artikel belyser den finske fotbollsspelaren Riku Riski ställningstagande gällande landslagslägret i Qatar. Riski valde att bojkotta landslagslägret i Qatar på grund av ”etiska skäl” och därmed avstod att delta i landslagskampen mellan Finland och Sverige i Qatar.

- Nilsson, Martin, Öhrling, Petter, ”Experten om Qatar-VM 2022: ”Osmakligt”, SVT Sport, 2018.¹²

Martin Nilssons artikel för SVT Sport bygger på fotbollsexperten Johanna Frändéns kritik riktad mot FIFA:s val av värdnation inför fotbolls-VM 2022 i Qatar.

¹⁰ Lundh, Olof, Petersson, Martin, ”TV: Janne Andersson vill inte bojkotta VM: ”Skulle jag ha väldigt svårt för””, *Fotbollskanalen*, 4 Januari 2020, URL: <https://www.fotbollskanalen.se/landslag/tv-janne-andersson-vill-inte-bojkotta-vm-skulle-jag-ha-valdigt-svart-for/>. (hämtad 20 april 2020).

¹¹ Mattsson, Sebastian, ”Nobbar Sverige-mötet: ”Det är av etiska skäl””, *Expressen Sport*, 8 Januari 2019, URL: <https://www.expressen.se/sport/fotboll/nobbar-sverige-motet-det-ar-av-etiska-skal/>. (hämtad 17 april 2020).

¹² Nilsson, Martin, Öhrling, Petter, ”Experten om Qatar-VM 2022: ”Osmakligt”, *SVT Sport*, publicerad 15 Juni 2018, uppdaterad 28 Januari 2019, URL: <https://www.svt.se/sport/fotboll/svt-s-expertersagar-vm-i-qatar-2022>. (hämtad 20 april 2020).

- Sandberg, Mattias, ”Amnesty:”Viktigt att löften och reformer följs upp””, SVT Sport, 2019.¹³

Mattias Sandbergs artikel bygger på en intervju med Ami Hedenberg som är talesperson för Amnesty Sverige. Där Hedenberg ställer sig kritiskt till bojkott av fotbolls-VM i Qatar och menar att det är viktigt att ge Qatar möjligheten att vidta åtgärder till förbättring.

- Svenska Dagbladet, ”Kontroversiellt VM i öken väntar om fyra år” Svenska Dagbladet, 2018.¹⁴

Svenska Dagbladets artikel beskriver de brister i Qatar som råder i samband med förberedelser inför fotbolls-VM i landet. Artikeln belyser aspekter som visar att värdnationen kan betraktas som olämplig att arrangera fotbolls-VM.

- Weiland, Måns, ”Källström om VM i Qatar: ”Ska inte tro på allt man läser”” SVT Sport, 2019.¹⁵

I Måns Weilands artikel för SVT Sport intervjuades Kim Källström gällande Källströms position angående fotbolls-VM 2022 som ska hållas i Qatar. Trots kritik som riktats mot värdlandet väljer Källström att försvara landet och menar att det har skett förändringar inom landet och dess arbete med mänskliga rättigheter.

1.3.2. Sekundärmaterial

Som sekundärmaterial för denna uppsatsen har jag använt bland annat material producerat från Amnesty International (AI), internationella fackliga samarbetsorganisationen (ITUC), UNDP Human Development Report, SVT Sport och FIFA. Syftet med detta material användes för att introducera fakta gällande uppsatsen ämnesområde i avsnitt

¹³ Sandberg, Mattias, ”Amnesty:”Viktigt att löften och reformer följs upp””, *SVT Sport*, 22 November 2019, URL: <https://www.svt.se/sport/fotboll/amesty-sverige>. (hämtad 18 april 2020).

¹⁴ Svenska Dagbladet, ”Kontroversiellt VM i öken väntar om fyra år” *Svenska Dagbladet*, 15 Juli 2018, URL: <https://www.svd.se/kontroversiellt-vm-i-oknen-vantar-om-fyra-ar>. (hämtad 17 april 2020).

¹⁵ Weiland, Måns, ”Källström om VM i Qatar: ”Ska inte tro på allt man läser”” *SVT Sport*, 28 Januari 2019, URL: <https://www.svt.se/sport/fotboll/kallstrom-hyllar-vm-i-qatar>. (hämtad 20 april 2020).

Inledning samt *Bakgrundsfakta*. Därför har jag valt att referera till AI samt ITUC:s rapporter, då materialen bygger på genomförda uppdrag och granskningar gällande situationen i landet. Detta för att bidra till en rättvis bild utav situationen och då rapporterna refererar till sak. Nedan kommer de källorna som används att presenteras i punktform.

- Amnesty international, ”Reality check: migrant workers rights with four years to the Qatar World Cup”, 2019.¹⁶
- Amnesty international, ”Qatar World Cup of shame”, 2016.¹⁷
- Engholm, Linnéa, ”Uppgifter: Qatar betalar 9 miljarder för VM”, SVT Sport, 2019.¹⁸
- FIFA, ”Football against racism at the 2006 FIFA World Cup”, 2006.¹⁹
- International Trade Union Confederation, ”ITUC Special Report - The case against Qatar”, 2014.²⁰
- UNDP Human Development Report, ”Inequalities in Human Development in the 21st Century”, 2019.²¹

¹⁶ Amnesty international, ”Reality check: migrant workers rights with four years to the Qatar World Cup”, 5 februari 2019, URL: <https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2019/02/reality-check-migrant-workers-rights-with-four-years-to-qatar-2022-world-cup/> (hämtad 20 april 2020).

¹⁷ Amnesty international, ”Qatar World Cup of shame”, 31 mars 2016, URL: <https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2016/03/qatar-world-cup-of-shame/>. (hämtad 20 april 2020).

¹⁸ Engholm, Linnéa, ”Uppgifter: Qatar betalar 9 miljarder för VM”, *SVT Sport*, 10 mars 2019, URL: <https://www.svt.se/sport/fotboll/qatar-betalade-500-miljoner-for-vm>. (hämtad 11 maj 2020).

¹⁹ FIFA, ”Football against racism at the 2006 FIFA World Cup”, 5 juni 2006, URL: <https://www.fifa.com/worldcup/news/football-against-racism-the-2006-fifa-world-cup-27578>. (hämtad 20 april 2020).

²⁰ International Trade Union Confederation, ”ITUC Special Report - The case against Qatar”, 17 mars 2014, URL: <https://www.ituc-csi.org/ituc-special-report-the-case?lang=en>. (hämtad 11 maj 2020).

²¹ UNDP Human Development Report, ”Inequalities in Human Development in the 21st Century”, 2019, URL: http://hdr.undp.org/sites/all/themes/hdr_theme/country-notes/QAT.pdf. (hämtad 21 april 2020).

1.4. Definitioner

Utifrån litteratur, primärmaterial och sekundärmaterial finns det olika benämningar då både FIFA World Cup, World cup, VM, och fotbolls-VM används. Fortsättningsvis i denna uppsats används endast definitionen fotbolls-VM som ett samlingsord för dess olika benämningar.

1.5. Forskningsetiska bedömningar

I denna uppsats behandlas inga forskningsetiska bedömningar, då uppsatsens primärmaterial och sekundärmaterial är offentliga publikationer i form av internet-källor samt litteratur. I kraft av att författarna har publicerat sitt material representerar därmed personen som offentlig och därmed görs bedömningen att låta personerna kvarstå som offentliga och avstår att anonymisera författarna till artiklarna. Detta av skäl att jag anser att det inte är nödvändigt då offentligt material är tillgängligt och uppe för bruk, samt förekommer det inga personliga uppgifter utöver författarnas förnamn och efternamn.

2. Litteraturöversikt och tidigare forskning

I detta avsnitt kommer tidigare forskning att presenteras som är relevant att belysa utifrån uppsatsens syfte. Forskningsöversikten behandlar teman som fotbolls-VM, globala sports-evenemang, korruption inom sporten, investeringar, förberedelser, bojkott utav sportevenemang och FIFA. I uppsatsen har forskningsöversiktens sportsliga del valts att benämnas som "Fotbollens värld". Tidigare forskning som används i denna forskningsöversikt är främst hämtade från boken "The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights" redigerad av Barbara J. Keys. Ytterligare material som används är boken "Football, corruption and lies: revisiting 'Badfellas', the book FIFA tried to ban" skriven av John Sugden och Alan Tomlinson samt boken "Sports Mega-Events and Urban Legacies The 2014 FIFA World Cup" redigerad av Eduardo Alberto Cusce Nobre som elektronisk resurs.

2.1.1. Fotbollens värld

Boken "The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights" redigerad av Barbara J. Keys identifierar viktiga och intressanta fakta som är relevanta att belysa för ämnet inom denna uppsats. Boken är uppdelad i två delar, där den första delen behandlar idealistiska påståenden om sport och fred. Därefter behandlar den andra delen av boken området mänskliga rättigheter och idrott. Det kapitel som har valts att belysa i denna forskningsöversikt är inledningsvis kapitel tre "Democracy and democratization" skrivet av Joon Seok Hong. Kapitlet behandlar uppfattningar om att ett mästerskap skulle kunna vara en avgörande faktor till ett lands demokratisering. För att tydliggöra, påstås demokratisering ske genom mästerskap då sammanfattningsvis att uppmärksamhet och publicitet kring ett arrangemang skulle kunna vara en bidragande faktor för demokratisering i ett icke-demokratiskt land. Att publiciteten i och gällande landet, genom ett mästerskap,

i sin tur skulle kunna påverka landets politiska ställning och därmed bidra till åtgärden, exempelvis genom att landets styre skulle övergå till alltmer demokratiskt styre. Författaren för kapitlet Joon Seok Hong, väljer att problematisera teorin och hävdar att ett mästerskap inte är den avgörande faktorn för demokratisering i samband med ett mästerskap. Joon Seok Hong menar istället att i samband med ett mästerskap finns det faktorer som skulle kunna bidra till ett skifte i statsskicket, men att det inte går att hävda att det är förutsagt. Joon Seok Hongs kapitel exemplifierar detta genom att hänvisa till Olympiska sommarspelen som arrangerades i Seoul, Sydkorea år 1988, där landet efter genomfört OS kom att ha landets första demokratiska val. Joon Seok Hong förklarar att det inte finns konkreta belägg som visar att det var genom medias roll av uppmärksamhet och publicitet som gjorde att landets styre förändrades efter arrangemanget. Utan Joon Seok Hong anser att det istället var under förberedelserna utav arrangemanget, det vill säga själva processen i landet, som var kärnan till att landet mer eller mindre tillsammans var tvungna att enas. Samarbetet bidrog i sin tur till ett politiskt skifte.²²

Vidare i boken tas debatten gällande huruvida sportevenemang kan ge möjligheter till eller hotar mänskliga rättigheter. Retoriken varierar gällande frågan, där vissa menar att framsteg för mänskliga rättigheter till stor del är beroende av långsiktiga framsteg, vilket är ett perspektiv som Susan Brownell tar upp i kapitel åtta ”The View from China: Two Olympic Bids, One Olympic Games, and China’s Rights Consciousness” i boken. Brownell beskriver om hur Kina gick tillväga efter att ha nekats att arrangera OS år 2000, till att arrangera OS år 2008. Brownell beskriver att det var Kinas bristande intresse för mänskliga rättigheter i samband med ansökningsprocessen inför OS år 1993 som gjorde att Kina nekades att arrangera OS år 2000. Efter att ha förlorat omröstningen år 1993 insåg Kina kort därefter att det var viktigt att lägga vikt på arbetet med mänskliga rättigheter. Därför skedde drastiska förändringar i retoriken kring mänskliga rättigheter för att ha en chans att konkurrera i framtiden. Även fast landet i praktiken inte kom att ändras mycket lämnade Kina en ny ansökan år 2001, om att arrangera OS år 2008, vilket kom att beviljas denna gång. Landets förändringar, åtminstone i retoriken, kom att skapa möjligheter att föra förhandlingarna mellan kinesiska representanter och

²² Barbara J. Keys (red), *The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights*, Philadelphia, PA: University of Pennsylvania Press, 2019, s.69-70.

International Olympic Committee (ICO). Detta möjliggjorde att båda parterna kunde tala öppet om mänskliga rättigheter, vilket tidigare inte var möjligt. Slutligen benämner Brownell att Kinas arrangerande av OS har influerat och haft en inverkan på landet gällande områden som ordförråd, diskurs och idéutbyte.²³ Vilket därför visar på att arbetet med mänskliga rättigheter skulle kunna ha positiva effekter på lång sikt inom landet, men att det fortfarande är för tidigt att uttala sig kring.²⁴

Boken problematiserar även Kinas uttalande och retoriken i samband med omröstningarna för OS i Peking 2008, där Kinas uttalande gick i linje med att arrangera OS skulle ge landet en chans att arbeta för mänskliga rättigheter.²⁵ Barbara J. Keys tar upp i kapitel fem ”Reframing Human Rights: Amnesty International, Human Rights Watch, and International Sport” att kritiker som Human Rights Watch menar att ett land istället bör förtjäna att arrangera ett mästerskap i form utav förbättringar och utveckling inom landet redan innan omröstningarna.²⁶ HRW anser att tillåta Kina att arrangera mästerskapet, är detsamma som att berömma landet för upprätthållandet av förtryck och kränkningar inom landet.²⁷

De som istället menar att förtryck och kränkningar av de mänskliga rättigheterna förekommer i samband med stora sportevenemang berörs i bokens kapitel sex skrivet av Dmitry Dubrovski ”The Moscow 1980 and Sochi 2014 Olympic Games: Dissent And Repression”, samt i bokens kapitel nio ”Competing for Rights? Human Rights and Recent Sport Mega-Events in Brazil” skrivet av Joao Roriz och Renata Nagamine. I Joao Roriz och Renata Nagamines kapitel behandlas fotbolls-VM som hölls i Brasilien år 2014. Där Roriz och Nagamine förklarar om den situation som skedde i landet i samband med förberedelserna av fotbolls-VM. Vilket ledde till att civilsamhället, ickestatliga organisationer och aktivister tog ansvaret i sina egna händer genom att belysa situa-

²³ Barbara J. Keys (red), *The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights*, Philadelphia, PA: University of Pennsylvania Press, 2019, s.196.

²⁴ Keys, *The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights*, Philadelphia, Kapitel.8.

²⁵ *Ibid.* s.123-124.

²⁶ *Ibid.* s.120.

²⁷ *Ibid.* s.120.

tionen i landet och dess brister med bland annat kränkning av politiska och socioekonomiska mänskliga rättigheter, yttrandefrihet och värvningar.²⁸ Detta gjordes genom att använda retoriken mänskliga rättigheter vilket skapade stor publicitet i media. Polisbrutaliteten i landet i samband med protester kom att bli det mest omdiskuterade problemet i landet tillsammans med bostads situationen. Efter att fotbolls-VM genomfördes i Brasilien kom mänskliga rättigheter att bli en viktig retorik inom fotbolls-VM.

Inför vinter-OS som skulle hållas i Ryssland 2014 var bojkott av mästerskapet en omtalad debatt. Men bojkott ansågs inte ses som ett kraftfullt hjälpmedel, utan istället hoppades man på att uppnå effekt genom offentligt tryck och uppmärksammande. Resultatet utav mästerskapet ledde istället till mer förtryck utav landets regering.²⁹ ICO kritiserades då de tilldelade mästerskapet till Ryssland, trots att landet inte är en demokrati samt att landet inte respekterar mänskliga rättigheter.³⁰ Ryssland kritiserades av bland annat HRW som rapporterade om att landet inte betalade ut löner för arbetare samt dess dåliga arbetsförhållanden.³¹ Framförallt var det LGBT rättigheter och moment som var centralt i diskussionen, där aktivister och ickestatliga organisationer kämpade emot homofobi.

I boken ”Football, corruption and lies: revisiting 'Badfellas', the book FIFA tried to ban” skriven av John Sugden och Alan Tomlinson, skrivs det om FIFA:s bakgrund med korrupta beteenden och handlingar. Detta anser Sugden och Tomlinson hota sporten och fotbollens framtid. Kapitel elva i boken beskrivs problematiken bakom den alltmer kapitulerade sportens utveckling. Att tidigare vara en folkfest som förenar människor världen över till att bli en klassfråga gällande vem som har råd att gå på fotboll. Exempelvis presenterar Sugden och Tomlinson fiaskot kring biljettförsäljningen under fotbolls-VM år 2002 i Japan och Sydkorea. Där den billigaste biljetten såldes för £75 i första steget i mästerskapet och biljettpriset höjdes i varje steg till finalen då den billigaste biljetten

²⁸ Barbara J. Keys (red), *The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights*, Philadelphia, PA: University of Pennsylvania Press, 2019, s.211.

²⁹ Keys, *The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights*, Philadelphia, s.136.

³⁰ Ibid. s.142-143.

³¹ Ibid. s.143.

kostade £350. Då priserna bestämdes av en japansk och koreansk World Cup Organising Committee, där samtliga vinster gick till denna kommitté. Vilket lämnade många tomma plaster på grund av de höga priserna som fotbollsfansen inte hade råd eller ville köpa.³²

Kapitel ett i boken "Sports Mega-Events and Urban Legacies The 2014 FIFA World Cup, Brazil, Springer International Publishing," belyser Eduardo Alberto Cusce Nobre att utvecklingar i länder gällande ekonomi och infrastruktur går fortare fram med hjälp av arrangemang av stora sportevenemang. Evenemangen är korttids händelser, men de krävande åtgärder och investeringar som tillkommer inför arrangemanget, är långsiktiga. Exempelvis kvarstår förbättringar utav infrastruktur efter ett genomfört mästerskap, vilket kan ses i Brasilien. I samband med ett mästerskap sätts oändliga summor pengar på att kunna genomföra alla olika moment mästerskapet medför. Sponsors roll i finansiering är avgörande, då mästerskapen kostar mycket pengar men generar också mycket pengar. Många beslut styrs utifrån egenintressen från investerare, som är vinstdrivande. Vilket gör att många länder kämpar för att få arrangera ett mästerskap. Detta bidrar till att länders retorik ofta kan komma att ändras, där länder menar att vara värdnation skulle kunna bidra till förbättringar inom landet. Där länder ser möjligheter med att låta det internationella evenemanget bidra till landets konsumtion, rykte, investeringar och turisms på den globala nivån. Fotbolls-VM andas prestige och därmed medför det många kriterier i samband med mästerskapet för arrangörerna. Det kan vara allt ifrån arena-byggen till lagändringar. Baksidan med att låta länder med bristande ekonomi eller ekonomiska klyftor i landet, kan i sin tur leda till att människor far illa i form utav bostadsvräkning och bostadsrivningar.³³

³² Sugden, John och Tomlinson, Alan, Football, corruption and lies: revisiting 'Badfellas', the book FIFA tried to ban, Routledge, London ; New York, 2017, s.128-129.

³³ Nobre, Eduardo Alberto Cusce. (red.), Sports Mega-Events and Urban Legacies The 2014 FIFA World Cup, Brazil, Springer International Publishing, Cham, 2017, Kapitel.1.

3. Metod och teoretiska perspektiv

3.1. Metod

I detta avsnitt presenteras metod till denna uppsats, vilket är i form utav en argumentationsanalys baserat på boken ”Argumentations analys: färdigheter för kritiskt tänkande” skriven av Gunnar Björnsson, Ulrik Kihlbom, Anders Ullholm.³⁴ Argumentationsanalysen kommer att användas för att identifiera primärmaterialets teser, pro argument samt contra argument.

Inledningsvis har texternas olika teser (T) funnits, sedan har texterna granskats åter igen för att finna tesernas pro (P)- och contra (C) argument. Detta för att sedan kunna analysera resultaten för att kunna besvara första frågeställning: *Vilka är argumenten för och emot ett deltagande i fotbolls-VM i Qatar 2022?*

Efter att ha identifierat primärmaterialets olika ställningstagande, kommer jag att strukturera upp argumentationsanalysen utifrån de artiklar som är för bojkott och de som är emot bojkott. Därefter separeras de olika ställningstagandena för att tydliggöra artiklarnas ståndpunkter i frågan för och emot bojkott utav fotbolls-VM i Qatar. Sedan presenteras en argumentationskedja utifrån tesen (T) där sedan pro argumenten (P) presenteras, samt contra argument (C) ifall det framkommer i argumentationen. För att förklara mot contra argument används beteckningen (MC). Förekommer det fler teser, pro argument eller contra argument, följs beteckningarna med numreringar.

Utifrån denna modell presenteras de centrala argumenten utifrån frågeställningen. Därför kommer kedjorna endast att presentera de mest framstående argumenten i form av löpande text.

³⁴ Björnsson Gunnar, Kihlbom Ulrik, Ullholm Anders, Argumentationsanalys-färdigheter för kritiskt tänkande, 2 uppl, Natur & Kultur, Stockholm, 2009.

3.2. Teoretiska perspektiv

I detta avsnitt presenteras val utav de teoretiska perspektiven som bygger på tidigare forskning om erfarenheter av tidigare mästerskap och sportevenemang. Jag valde att använda mig utav en induktiv analys utifrån min argumentationsanalys, vilket innebär att jag identifierade teman baserat på vad som framkommer i argumentationsanalysen. Syftet med att avvakta tills argumentationsanalysen var gjord, gav mig utrymme att baserat på tidigare forskning inom området, ta hjälp utav teoretiska perspektiv för att analysera de teman som identifieras under argumentationsanalysen.

Argumentationsanalysen presenterade två olika positioner gällande frågeställningen för hur man argumenterar för och emot ett deltagande i fotbolls-VM i Qatar 2022.

Därmed ansågs det vara viktigt att analysera de olika ställningstagandena utifrån skilda teorier på hur man kan möta frågan. Jag har valt att basera de teoretiska perspektiven för denna uppsats utifrån boken ”The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights” som presenterades under avsnitt *Litteraturöversikt och tidigare forskning*.

Inledningsvis valde jag ett demokratiseringsperspektivet som bygger på Joon Seok Hongs kapitel i boken, ytterligare har jag valt att använda mig utav det teoretiska perspektivet som bygger på Susan Brownells kapitel i boken, som jag har valt att kalla för publicitetsperspektivet. Slutligen har jag valt det teoretiska perspektiv som bygger på Barbara J. Keys kapitel fem i boken, som jag har valt att kalla för tjänatperspektivet.

3.2.1. Seoul 1988: demokratisering eller inte?

Demokratiseringsperspektivet som bygger på Joon Seok Hongs kapitel baserat på erfarenheter kring hur situationen i Seoul var i samband med OS i landet, vilket presenterades i avsnitt *Litteraturöversikt och tidigare forskning*. Det teoretiska demokratiseringsperspektivet, innebär att ett land inte automatiskt demokratiseras genom ett världsmästerskap. Det är inte bevisat att ett mästerskap skulle kunna leda ett diktatur land eller ett

land med bristande demokrati, till att bli en demokrati. Medias påverkan skulle kunna bidra till att landet och dess orättvisor uppmärksammas, men trots detta betyder det inte att mästerskapet kommer påverka landets statskicks.

Joon Seok Hong anser att det var under förberedelserna utav mästerskapet, det vill säga processen, som var kärnan till att landet mer eller mindre var tvungna att enas för att tillsammans kunna genomföra mästerskapet. Sammanbindningen av folket bidrog till samarbeten vilket i sin tur bidrog till ett alltmer politiskt skiftning vilket gjorde att demokratiseringen var möjlig.³⁵

3.2.2. Peking 2008: långsiktiga förbättringar tack vare medias rapportering

Publicitetsperspektivet är utformat utifrån Susan Brownells kapitel om att mästerskapet i Peking år 2008, kan under långsiktiga förändringar ha positiv påverkan för arbetet med mänskliga rättigheter i landet. Även detta kapitel presenterades i avsnitt *Litteraturöversikt och tidigare forskning*. Brownell menar att Kinas arrangerande av OS år 2008, har influerat och haft en inverkan på landets arbete med mänskliga rättigheter gällande områden som ordförråd, diskurs och idéutbyte.³⁶ Detta teoretiska perspektiv innebär att framsteg för mänskliga rättigheter sker genom långsiktiga framsteg. Vilket innebär att ett lands strävan till förändringar är central och att det därför kan anses vara accepterat att tillåta ett land att arrangera ett mästerskap, trots bristande demokrati, om landet visar en genuin välvilja till att förbättra landet rent praktiskt i linje med landets retorik.

Brownell menar att efter att Kina nekades att arrangera OS år 2000, förändrade landets retorik gällande mänskliga rättigheter som tidigare varit det som gjorde att Kina inte blev beviljade att arrangera OS år 2000 i samband med ansökningsprocessen. Genom Kinas agerande ledde förbättringarna till att landet fick arrangera OS år 2008. Detta OS var präglad att medier och publicitet som kom att bli huvudkomponenten till att landet

³⁵ Barbara J. Keys (red), *The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights*, Philadelphia, PA: University of Pennsylvania Press, 2019, s.69-70.

³⁶ Keys, *The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights*, Philadelphia, s.196.

tycks ha gått i linje med långsiktiga förbättringar inom landet och dess arbete med mänskliga rättigheter enligt Brownell.³⁷

3.2.3. Amnesty International, Human Rights Watch: Mästerskapska förtjänas

Förtjänatperspektivet bygger på Barbara J. Keys kapitel som behandlar ickestatliga organisationers arbete i samband med världsmästerskap. Detta teoretiskt perspektiv baseras på uttalande från Amnesty International (AI), som menar att man bör förtjäna att arrangera ett mästerskap genom att respektera mänskliga rättigheter.³⁸ I linje med AI anser Human Rights Watch (HRW) även att det är viktigt att inte uppmuntra eller bibehålla förtryck.³⁹ Detta teoretiska perspektiv innebär att en värdnation måste redan innan ett mästerskap, respektera mänskliga rättigheter för att klassas som värdiga att arrangera ett mästerskap. Det ska inte finnas utrymme för diktaturer eller länder som inte respekterar mänskliga rättigheter att bli belönade att arrangera mästerskap.⁴⁰ Detta teoretiska perspektiv menar också att det inte ska gå att använda retoriken att ett mästerskap skulle hjälpa landet med utvecklingen av mänskliga rättigheter.⁴¹ Perspektivet bygger på OS i Peking år 2008, som enligt AI och HRW ska ha bidragit till mer förtryck i samband med mästerskapet. Sammanfattningsvis anser AI och HRW att International Olympic Committee (IOC) misslyckade med sitt arbete att välja värdnation till OS år 2008. Detta efter att Kina först nekades till att arrangera OS år 2000 på grund av att landet inte respekterar mänskliga rättigheter.⁴²

³⁷ Barbara J. Keys (red), *The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights*, Philadelphia, PA: University of Pennsylvania Press, 2019, Kapitel.8.

³⁸ Keys, *The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights*, Philadelphia, s.111.

³⁹ *Ibid.* s.120.

⁴⁰ *Ibid.* s.120.

⁴¹ *Ibid.* s.123.

⁴² *Ibid.* s.126.

4. Argumentationsanalys

4.1.1. Ställningstagande för fotbolls-VM i Qatar 2022

TV: Janne Andersson vill inte bojkotta VM: ”Skulle jag ha väldigt svårt för”⁴³

Janne Andersson uttalade sig i ett pressmeddelande angående ställningstagandet kring fotbolls-VM i Qatar år 2022, där Andersson anser att bojkott inte är ”rent sportsligt” och att ifall ett beslut har tagit ska man därmed förhålla sig efter det.⁴⁴

(T1) Bojkott är inte sportsligt.

(P) Ifall ett beslut har tagits gällande lottnings utav värdnation inför fotbolls-VM ska man därför förhålla sig till det. Därmed bör man inte bojkotta fotbolls-VM 2022 i Qatar. Andersson poängterar att Svenska Fotbollsförbundet inte väljer att bojkotta VM.

(T2) Deltagande i fotbolls-VM för att kunna påverka situationen i Qatar.

(P) Att befinna sig på plats i Qatar anser Andersson ska möjliggöra påverkans-arbeten för situationen i Qatar. Genom att befinna sig på plats i Qatar som man kan dra lärdom och uppmärksamma orättvisorna som förekommer. Andersson anser därför att det är centralt att genomföra VM i Qatar och därmed prata om problemen och belysa dem för omvärlden för att i sin tur kunna sprida medvetenheten.

⁴³ Lundh, Olof, Petersson, Martin, ” TV: Janne Andersson vill inte bojkotta VM: ”Skulle jag ha väldigt svårt för””, *Fotbollskanalen*, 4 Januari 2020, URL: <https://www.fotbollskanalen.se/landslag/tv-janne-andersson-vill-inte-bojkotta-vm-skulle-jag-ha-valdigt-svart-for/>. (hämtad 20 april 2020).

⁴⁴ Ibid.

(C) Trots detta lägger Andersson tonvikten på att artikulera om medvetenheten om att Qatar är ett land som har stora brister i värderingar och bristande demokrati, men att trots detta kommer inte det Svenska Fotbollsförbundet att bojkotta fotbolls-VM.⁴⁵

”Viktigt att löften och reformer följs upp”⁴⁶

I en intervju med Ami Hedenborg som är talesperson i Amnesty Sverige, till SVT Sport kan man följa Hedenborgs ståndpunkt i frågan gällande ifall fotbolls-VM 2022 i Qatar bör bojkottas. I intervjun responderar Hedenborg till Sveriges herrlandslag val av sin januariturné där de bland annat uttryckt att det ”inte finns någon annanstans att åka”.⁴⁷

(T) Bojkott är inte lösningen.

(P1) Hedenborg menar att bojkott inte löser problemen i landet Qatar, utan istället anses lösningen grunda sig i att ta reda på situationen i landet som man tänkt besöka. Som besökare måste man ta hänsyn till att inte bidra till kränkningar utav mänskliga rättigheter. Hedenborg menar att sport är politik och att det är ett ypperligt tillfälle att ta ställning på olika sätt.

(P2) Media har en betydande roll för att kunna belysa frågor som är viktiga att driva för att i sin tur kunna följa upp efter idrottsevenemangen för att ifall förändringar skett efter utlovade reformer.

(C) Hedenborg ställer sig emot uttalandet att det ”inte finns någon annanstans att åka”⁴⁸ då Hedenborg anser att det finns en hel värld att åka till istället.

⁴⁵ Lundh, Olof, Petersson, Martin, ”TV: Janne Andersson vill inte bojkotta VM: ”Skulle jag ha väldigt svårt för””, *Fotbollskanalen*, 4 Januari 2020, URL: <https://www.fotbollskanalen.se/landslag/tv-janne-andersson-vill-inte-bojkotta-vm-skulle-jag-ha-valdigt-svart-for/>. (hämtad 20 april 2020).

⁴⁶ Sandberg, Mattias, ”Amnesty:”Viktigt att löften och reformer följs upp””, *SVT Sport*, 22 November 2019, URL: <https://www.svt.se/sport/fotboll/amesty-sverige>. (hämtad 18 april 2020).

⁴⁷ Ibid.

⁴⁸ Ibid.

Källström om VM i Qatar: ”Ska inte tro på allt man läser”⁴⁹

SVT Sport söker Kim Källström för en intervju gällande fotbolls-VM 2022 som ska hållas i Qatar, där värdlandet har fått mycket kritik. Där Källström väljer att försvara landet.

(T1) Man ska inte alltid lita på media.

(P) Enligt Källström är det viktigt att besöka landet för att sätta sig in i landet för att bilda sin egna uppfattning.

(T2) Fotbolls-VM i Qatar skulle kunna leda till landets utveckling.

(P) Källström menar att i samband med fotbolls-VM i landet skulle detta kunna bidra till utveckling i landet. Vilket Källström påvisar vara fungerande då landet har visat förbättringar gällande respekt för mänskliga rättigheter och arbetsförhållandena för gästarbetare.

(C) Källström menar att värdlandet Qatar har sina problem i landet, att det finns förbättringsområden, men att landet arbetar väldigt hårt och har visat framsteg.

4.1.2. Ställningstagande emot fotbolls-VM i Qatar 2022

Nobbar Sverige-mötet: ”Det är av etiska skäl”⁵⁰

Under förberedelserna inför fotbolls-VM i Qatar har heta diskussioner varit centrala då anklagelser för att värdnationen bortser från de mänskliga rättigheterna. I en intervju med den finske fotbollsspelaren Riku Riski, förklarar Riski varför han valde att tacka nej till en inbjudan att delta i landslagskampen mellan Finland och Sverige i Qatar.

⁴⁹ Weiland, Måns, ”Källström om VM i Qatar: ”Ska inte tro på allt man läser””, *SVT Sport*, 28 Januari 2019, URL: <https://www.svt.se/sport/fotboll/kallstrom-hyllar-vm-i-qatar>. (hämtad 20 april 2020).

⁵⁰ Mattsson, Sebastian, ”Nobbar Sverige-mötet: ”Det är av etiska skäl””, *Expressen Sport*, 8 Januari 2019, URL: <https://www.expressen.se/sport/fotboll/nobbar-sverige-motet-det-ar-av-etiska-skal/>. (hämtad 17 april 2020).

(T) Bojkott av landslagsläger i Qatar.

(P) Riski väljer att tacka nej till inbjudan till det finska landslagslägret i Qatar på grund av etiska skäl som grundar sig i Riskis personliga värderingar.

(C) Den finska lagledaren Lennart Wangel och förbundskaptenen Markku Kanerva har full respekt för Riskis beslut och anser att Riskis hade en bra förklaring för sin ståndpunkt, men trots detta vill Wangel och Kanerva inte själva kommentera sakfrågan. Beslutet som gjordes av Riskis uppfattas vara varken är ett dåligt beslut, men inte heller något som Wangel och Kanerva stödjer.

Experten om Qatar-VM 2022: ”Osmakligt”⁵¹

Denna artikel beskriver SVT:s fotbollsexpert Johanna Frändén kritik riktad mot FIFA:s val av värdnation inför fotbolls-VM 2022 i Qatar.

(T) Det finns inga ursäkter för att arrangera fotbolls-VM i Qatar.

(P) Frändén anser att beslutet var ”djupt osmakligt på alla sätt”. Frändén menar att hantering inför förberedelserna inför fotbolls-VM är under kritiska förhållanden och kan liknas som på ett diktatoriskt sätt. Frändén framhåller att förberedelserna sker på ett ”otroligt dåligt och arrogant sätt”⁵². Frändéns främsta oro grundar sig i att både Fifa och Qatar besitter makt där de lyckas komma undan att besvara obekväma frågor.

Flytta VM från Qatar – allt annat ett svek⁵³

I krönikan skriven av Noa Bachner på Expressen Sport, uttrycker Bachner missnöje över att fotbolls-VM ska hållas i Qatar och menar ”Vem vill egentligen att det ska spelas

⁵¹ Nilsson, Martin, Öhrling, Petter, ”Experten om Qatar-VM 2022: ”Osmakligt”, *SVT Sport*, publicerad 15 Juni 2018, uppdaterad 28 Januari 2019, URL: <https://www.svt.se/sport/fotboll/svt-s-experten-sagar-vm-i-qatar-2022>. (hämtad 20 april 2020).

⁵² Ibid.

⁵³ Bachner, Noa, ”Flytta VM från Qatar - allt annat ett svek ”, *Expressen Sport*, 19 November 2018, URL: <https://www.expressen.se/sport/fotboll/flytta-vm-fran-qatar-allt-annat-ar-ett-svek/>. (hämtad 17 april 2020.)

där? - inte jag⁵⁴. Artikelns syfte är att uppmärksamma situationen i Qatar och att Svenska Fotbollförbundet därför ska ta sitt ansvar för att flytta fotbolls-VM därifrån.

(T1) Åtgärder för att flytta fotbolls-VM från Qatar är centralt för att rädda fotbollens värdegrund.

(P1) Qatar som värdnation är inte lämpliga att arrangera fotbolls-VM, därför att Qatar som värdnation överrensstämmer inte med FIFA:s värdegrund, vilket hotar fotbollen som sport i samband med bland annat korruption.

(P2) Det är fotbollsfans och supportrar som kan rädda fotbollens nedgång, därför är det aktuellt att de tar sitt ansvar innan det är försent för fotbollens framtid i samband med bojkott och avstånd. Därför är det också dessa representanter och företrädare som har möjlighet att begära något annat och kan vara med och påverka situationen. Att markera att denna nya riktning i fotbollens värld är ouppskattad och bör därför stoppas innan det kanske är försent för gott.

(P3) Bachner anser att Svenska Fotbollförbundet ska ta sin ansvarstagande roll för att till varje pris flytta VM från Qatar. Oavsett om Svenska Fotbollförbundet går tillväga genom internationell allians av fotbollsförbund eller via bojkott är oviktigt, det centrala är att motsätta beslutet om Qatar som värdnation.

(C) Många länder har brister gällande att respektera mänskliga rättigheter och saknar en full demokratiskt styre. Att hitta exemplariska länder för att arrangera ett världsmästerskap är en svår uppgift. Trots detta finns det länder som förhåller sig bättre och är bättre lämpade värdnationer att arrangera mästerskapet i linje med FIFA:s värdegrunder, än Qatar.

(T2) Korruption inom FIFA hotar fotbollens utveckling.

(P) Bachner menar att FIFA-ledningens hantering utav tilldelningen utav Qatar som värdnation skedde genom omfattande korruption vilket naturligtvis borde ha ogiltigförklarats och att nyval skulle ha skett för att utse en ny värdnation.

(T3) Att Sverige skulle avstå bojkott utav Qatar handlar endast om egna intressen

⁵⁴ Bachner, Noa, ”Flytta VM från Qatar - allt annat ett svek ”, *Expressen Sport*, 19 November 2018, URL: <https://www.expressen.se/sport/fotboll/flytta-vm-fran-qatar-allt-annat-ar-ett-svek/>. (hämtad 17 april 2020.)

(P) Bachner påstår att Svenska Fotbollsförbundets fokus hamnar i att endast se utifrån herrlandslaget egna intressen, där jakten på titlar är centralt istället för att ställa sig emot det korrupta arrangemang och företräda fotbollens folkrörelse.

Kontroversiellt VM i öken väntar om fyra år⁵⁵

I Svenska Dagbladets artikel beskrivs kritiken riktad mot värdnationen Qatar. Artikeln tar upp problematiken kring att värdnation inte betraktas vara en fotbollsnation då landslaget är rankat 98 i världen som ska komma att arrangera fotbolls-VM.

(T) Qatar är ingen fotbollsnation och bör därför inte vara värdnation inför fotbolls-VM 2022.

(P1) Värdnationen Qatar betraktas inte vara en fotbollsnation då landslaget är rankat på plats 98 i världen. Därför riktas kritik emot landet som ska komma att arrangera fotbolls-VM. Kritiken vänder sig till att diktaturlandet nästan helt saknar befintliga arenor för att arrangera matcher och att värdnationen i sin tur inlett omfattande byggnadsprojekt inför arrangemanget runt om i landet. Att två befintliga arenor skulle renoveras och att ytterligare sex nybyggen av arenor skulle tillkomma till fotboll-VM för mångmiljardbelopp, har skapat kontroversiell publicitet.

(P2) I samband med arenabyggen förekommer kritik riktad mot dåliga arbetsförhållanden de medför samtliga arbetare. I synnerhet de farliga och i många fall dödliga arbetsförhållanden som drabbar värst de utsatta gästarbetarna under arenabyggena.

(P3) Svenska Dagbladet belyser ytterligare kritik gentemot värmen i landet för att ens kunna genomföra matcherna. Sedan fotbolls-VM startade 1930 har mästerskapet alltid spelats under sommaren, men att spela fotboll i ökenlandet Qatar under sommaren, då värmen kan stiga till över 40 grader, är farligt att genomföra.

(C) Trots detta verkar värdnationen Qatar lyssnat på den kritiken som har riktat mot dem gällande värmen, vilket har bidragit till en lösning att flytta fram fotbolls-VM och genomföra det under november-december, med finalen spelandes den 18 december.

⁵⁵ Svenska Dagbladet, ”Kontroversiellt VM i öken väntar om fyra år” *Svenska Dagbladet*, 15 Juli 2018, URL: <https://www.svd.se/kontroversiellt-vm-i-oknen-vantar-om-fyra-ar>. (hämtad 17 april 2020).

Men trots detta är det varmt i Qatar under november-december och därför kommer arrangörerna utrusta nästan alla arenorna med luftkonditionering. Samt har man infört bättre arbetsförhållanden åt gästarbetarna. Detta ska i sin tur ha bidragit till att International Labour Organisation (ILO) minskat sin kritik emot Qatar.

(MC) Denna förskjutning har retat upp de europeiska toppligorna som får sina spelprogram helt förskjutna när de tvingas till uppehåll under den normala höstsäsongen.

Usla arbetsvillkor för VM-byggare i Qatar: ”Slavarbete”⁵⁶

I artikeln intervjuas Johan Lindholm, ordförande i Byggnads som beskriver de hemska arbetsförhållanden för migrationsarbetarna kring bygget av arrangemanget i Qatar inför fotbolls-VM 2022. Byggnads har tillsammans med internationella byggfacket Building and Wood Workers' International (BWI) har inspektion utförts i Qatar i syfte att undersöka den aktuella arbetssituationen för de anställda som bygger inför fotbolls-VM

(T) Fotboll ska inte betalas med människoliv.

(P) Lindholm rapporterar om att uteblivande löner är förekommande under de slavliknande arbetsförhållandena. Där arbete i upp till tolv timmar sju dagar i sträck förekommer under hetta. Det beskrivs om hur gästarbetare tillsammans går ihop för att stötta varandra i familjeliknande förekomster. Kvinnor är en utsatt grupp för bland annat sexuella trakasserier.⁵⁷

(C) Förbättringar vid arenorna har skett i samband med att Byggnads och andra fackförbund rapporterat om hur arbetarna har det, bevitnar arbetare vid byggena. Men att förbättringarna bara är en fasad och berör en liten del av alla byggen. Lindholm beskriver också att det i samma takt byggs hotell, vägar, tunnelbanor och annan infrastruktur och för dessa gästarbetare har det för de flesta inte blivit bättre.

⁵⁶ Cederblad, Johanna ”Usla arbetsvillkor för VM-byggare i Qatar: ”Slavarbete””, *Arbetet*, 13 September 2019, URL: <https://arbetet.se/2019/09/13/usla-arbetsvillkor-for-vm-byggare-i-qatar-helt-hemskt/>. (hämtad 19 april 2020).

⁵⁷ Ibid.

5. Resultat och diskussion

Nedan i detta avsnitt presenteras och analyseras resultatet som argumentationsanalysen har gett utifrån de texter som har behandlats. Därefter appliceras de teoretiska perspektiven: demokratiseringsperspektivet, publicitetsperspektivet och förtjänatperspektivet som presenterats i avsnitt *Teori* på argumenten, utifrån tidigare forskning inom liknande situation och fråga. Detta för att slutligen se ifall argumenten som används i argumentationsanalysen är hållbara gällande debatten kring fotbolls-VM i Qatar, samt för att se hur frågeställningarna för uppsatsen besvarats. Frågeställningarna:

Vilka är argument för och emot ett deltagande i fotbolls-VM i Qatar 2022?

Hur kan dessa argument betraktas utifrån respekt för mänskliga rättigheter?

5.1. Resultat och diskussion

Enligt den gjorda argumentationsanalysen visar resultaten att det finns två olika ställningstagande i frågeställningen gällande bojkott utav fotbolls-VM i Qatar. Inledningsvis diskuteras de argument som argumenterar för fotbolls-VM i Qatar, samt de som ställer sig kritiskt till bojkott. Janne Andersson argumenterar för fotbolls-VM i Qatar, där Andersson argumenterar i linje att det är bättre att befinna sig på plats för att kunna påverka situationen i Qatar till det bättre. Fortsättningsvis anser Andersson att fotbolls-VM i Qatar, i samband med medias påverkan skulle kunna bidra till förbättringar i landet som idag saknar demokrati. Utifrån det teoretiska demokratiseringsperspektivet, anser perspektivet att det finns brister i Anderssons argument. Det finns inte tillräckliga belägg på att det skulle kunna leda till en demokratisering i landet genom att arrangera mästerskapet i Qatar, vilket Anderssons argument går i linje med. Demokratiseringsperspektivet som bygger på tidigare erfarenheter i samband med mästerskap, visar att det inte finns bevisat att en demokratisering skulle inträffa genom att befinna sig på plats i landet. Perspektivet visar istället att det är sammanbindningen utav ett evenemang skulle vara

faktorn till att befolkningen i landet tillsammans har en stark påverkan på övergången från diktatur till ett allt mer demokratiskt statskick. Det är alltså befolkningen i landet som är avgörande för att en demokratisering ska ske, då landets dynamik är avgörande för att kunna genomföra ett fungerande mästerskap.

Demokratiseringsperspektivet utesluter inte medias roll, utan den är viktig för demokratiseringen. Allra främst är den central i diktaturländer som det inte finns mycket information om, då det råder censur. Därför är det viktigt med rapportering och medias uppmärksamhet, som kan bidra till att skapa förståelse och diskussioner inom landet, men också internationellt. För att möjliggöra detta kan det innebära att man därför bör befinna sig på plats i landet för att kunna föra rapporteringen. Detta resonemang stöds genom exemplet om OS i Peking år 2008 som publicitetsperspektivet baseras på. Där man anser att genom medias inverkan har det på lång sikt bidragit till förändringar i rätt riktning med arbetet gällande mänskliga rättigheter inom landet. Vilket går i linje med Ami Hedenborgs argumentation samt Janne Anderssons argumentation om medias påverkan.

Hedenborg argumenterar för att bojkott inte löser problemen i landet, utan anser istället att lösningen grundar sig i att ta reda på situationen i Qatar. Hedenborg anser att besökare måste respektera mänskliga rättigheter och inte bidra till några kränkningar i landet om man väljer att åka till Qatar. Ytterligare menar Hedenborg att det är viktigt med rapportering för att kunna följa upp efter idrottsevenemangen för att se ifall det har skett förändringar inom landet, vilket även Andersson stödjer. Medan Kim Källström argumenterar om att det är viktigt att vara källkritisk gällande mediareportering och istället besöka landet själv för att skapa en egen bedömning. Källströms argumentation kan tyckas likna Anderssons argumentation om att befinna sig på plats, men det som skiljer sig åt är att Källström inte nödvändigtvis diskuterar om eventuella påverkansarbeten genom att besöka landet. Utan Källström menar att det istället sker förbättringar ständigt inom landet.

Applicerar man förtjänatperspektivet på argumentationen, finner man ytterligare ett perspektiv på hur situationen kan betraktas. Detta teoretiska perspektiv menar att det är viktigt att en värdsnation redan innan omröstningar inför val av värdsnation, har gjort sig

förtjänta att arrangera ett mästerskap genom att respektera mänskliga rättigheter. Qatar är ett land som inte respekterar mänskliga rättigheter, vilket framkom i majoriteten av det primärmaterialet som användes i argumentationsanalysen. Därför blir det underförstått att landets statsskick bör vara centralt och av demokratisk karaktär, vilket Qatar inte är. Därmed räcker det inte att ha ambitioner om att förbättra landets arbete med mänskliga rättigheter, eller att argumentera för att ett mästerskap skulle hjälpa landets arbete med mänskliga rättigheter. Genom att tillåta ett fotbolls-VM i Qatar utifrån förtjänt perspektivet skulle det kunna bidra till att landets dåliga beteende upprätthålls. Istället bör man göra som exemplet om OS i Peking som hölls år 2008, där landet efter att ha blivit nekad till att arrangera OS år 2000, ledde till att landet arbetade för att förbättra arbetet med mänskliga rättigheter, vilket bidrog till att landet därefter kom att bli beviljade att arrangera mästerskapet. Förtjänatperspektivet markerar att mänskliga rättigheter ska respekteras för att en värdnation ska kunna få arrangera ett mästerskap i linje med mästerskapets värdegrund.

Problematiken i den splittrade frågan gällande ett lands arbete för eller med mänskliga rättigheter, gör att det är svårt att veta vart gränsen går med arbetet och förbättringar i ett diktaturland. När anses ett land som lämplig att arrangera ett världsmästerskap? Denna fråga är tvetydig och det är oerhört komplext att dra gränsen, då åsikter gällande frågan skiljer sig åt. Mästerskap kan leda till förbättringar, men kan även bibehålla orättvisor beroende på hur situationen ser ut. En viktig aspekt att ta med i denna diskussion är att Qatar är ett relativt litet land, både till yta, men också folkmängd om vi exempelvis jämför med Kina. Vissa menar att Kina misslyckade med sitt arbete med mänskliga rättigheter och i samband med OS i Peking år 2008. En anledning till detta kan ha att göra med landets yta och enorma folkmängd men också landets politiska ovilja. I Qatars fall skulle detta kunna eventuellt möjliggöras genom samspel inom landet, då det finns goda möjligheter till att lyckas, med hänsyn till landets folkmängd, yta och ekonomi, men frågan gällande landets politiska vilja kan splittras utifrån den gjorda argumentationsanalysen.

Vidare kommer nu argument emot fotbolls-VM i Qatar att diskuteras. Sammanfattningsvis går argumenten utifrån argumentationsanalysen i linje med att det är viktigt att markera landets brister, där landet framförallt inte är en demokrati och inte respekterar mänskliga rättigheter. Noa Bachner argumenterar främst om att det är centralt att flytta fotbolls-VM från Qatar då Bachner anser att Qatar som värdnation hotar fotbollens framtid. Bachner och Johan Lindholm framhäver i sina argumentationer att landet inte är lämpat att arrangera fotbolls-VM på grund av hemska slavliknande arbetsförhållanden för gästarbetarna på byggena av arrangemanget. Dessa förberedelser har kommit att kostat människoliv. Vilket Johanna Frändén ställde sig emot och menar att det är osmakligt att arrangera fotbolls-VM i Qatar.

Samtliga argumentationer gjorda av Bachner, Frändén, Lindholm och Svenska Dagbladet är överens om att det finns andra länder som är bättre lämpade att arrangera fotbolls-VM framför Qatar. Appliceras förtjänatperspektivet på dessa olika argument, ser vi tydligt att argumenten styrks utav perspektivet. Perspektivet menar att landet bör förtjäna att arrangera ett mästerskap vilket de samtliga texterna påvisar att Qatar inte gör genom att landet inte respekterar mänskliga rättigheter.

Något som också framkom i argumentationsanalysen var att finske fotbollsspelaren Riku Riski valde att bojkotta fotbollsläget och landslagskampen mellan Finland och Sverige i Qatar på grund av etiska skäl. Bachner argumenterar i sin artikel att det är viktigt att civilsamhället, fotbollsfans och supportrar, är med och räddar fotbollens framtid. Detta genom att påverka situationen och ta ställning i bojkott. Eftersom att konkurrensen om att arrangera mästerskapen är stor, då mästerskapen genererar mycket för värdnationens ekonomi och publicitet, anser många att det ska vara ärofyllt att bli utsedd till värdnation. Därmed ska värdnationen vara värd att arrangera mästerskapet och att det ska inte finnas utrymme för en värdnation att använda retoriken om att förbättringar sker efter ett genomfört mästerskap.

Sammanfattningsvis visar argumentationsanalysen att diskussionen i frågan gällande deltagande eller bojkott utav fotbolls-VM i Qatar är komplex och att det finns olika sätt att se på frågan. Efter att ha applicerat de olika teoretiska perspektiven på resultaten av

argumentationsanalysen kan man se att det finns många vinklar som gör det svårt att avgöra hur man bör förhålla sig gällande frågan. Eftersom att det inte går att förutspå hur situationen i Qatar kommer att se ut efter mästerskapet, är det svårt att veta vilket utav ställningstagandena som är det rätta valet. Men att situationen i Qatar under förberedelserna utav fotbolls-VM har varit kritiska är det inga tvivel om utifrån analysen. De som är aktiva inom fotbollen, främst fotbollsspelare och supportrar, är de som slutligen besitter makten för fotbolls-VM. Många påvisar utifrån argumentationsanalysen att denna pågående debatt är ytterst viktig när det kommer till att stå upp för något man tror på. Att ta ansvar är därför ett omdiskuterat ämne som i många fall är diffust gällande vem som är skyldighetsbärare. Det kan kännas jobbigt att behöva göra egna uppoffringar som att avstå att spela fotbolls-VM eller att inte befinna sig på läktaren. Men har man en ambition om att förändringar ska ske är det också avgörande att man själv tar ställning och reflekterar över vad man själv anser vara viktigt. Andra menar också att det kan vara avgörande att sätta gränser och agera redan idag för fotbollens framtiden. Det går inte att arrangera ett fotbolls-VM utan fotbollsspelare, lika så går det inte att arrangera mästerskapet utan fotbollssupportrar. Dessa huvudkomponenter är därför avgörande när det kommer till agerande emot fotbolls-VM eller för att visa missnöje genom bojkott.

Referenser

Böcker

Björnsson Gunnar, Kihlbom Ulrik, Ullholm Anders, *Argumentationsanalys-färdigheter för kritiskt tänkande*, 2 uppl, Natur & Kultur, Stockholm, 2009.

Keys, Barbara J. (red), *The Ideals of Global Sport: From Peace to Human Rights*, Philadelphia, PA: University of Pennsylvania Press 2019.

Nobre, Eduardo Alberto Cusce (red), *Sports Mega-Events and Urban Legacies The 2014 FIFA World Cup*, Brazil, Springer International Publishing, 2017.

Sugden, John och Tomlinson, Alan, *Football, corruption and lies: revisiting 'Badfellas', the book FIFA tried to ban*, Routledge, London;New York, 2017.

Internet-källor

Amnesty international, ”Reality check: migrant workers rights with four years to the Qatar World Cup”, 5 februari 2019, URL: <https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2019/02/reality-check-migrant-workers-rights-with-four-years-to-qatar-2022-world-cup/> (hämtad 20 april 2020).

Amnesty international, ”Qatar World Cup of shame”, 31 mars 2016, URL: <https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2016/03/qatar-world-cup-of-shame/>. (hämtad 20 april 2020.)

Bachner, Noa, ”Flytta VM från Qatar - allt annat ett svek ”, *Expressen Sport*, 19 November 2018, URL: <https://www.expressen.se/sport/fotboll/flytta-vm-fran-qatar-allt-annat-ar-ett-svek/>. (hämtad 17 april 2020.)

Cederblad, Johanna ”Usla arbetsvillkor för VM-byggare i Qatar: ”Slavarbete””, *Arbetet*, 13 September 2019, URL: <https://arbetet.se/2019/09/13/usla-arbetsvillkor-for-vm-byggare-i-qatar-helt-hemskt/>. (hämtad 19 april 2020).

Engholm, Linnéa, ”Uppgifter: Qatar betalar 9 miljarder för VM”, *SVT Sport*, 10 mars 2019, URL: <https://www.svt.se/sport/fotboll/qatar-betalade-500-miljoner-for-vm>. (hämtad 11 maj 2020).

FIFA, ”Football against racism at the 2006 FIFA World Cup”, 5 juni 2006, URL: <https://www.fifa.com/worldcup/news/football-against-racism-the-2006-fifa-world-cup-27578>. (hämtad 20 april 2020).

International Trade Union Confederation, ”ITUC Special Report - The case against Qatar”, 17 mars 2014, URL: <https://www.ituc-csi.org/ituc-special-report-the-case?lang=en>. (hämtad 11 maj 2020).

Lundh, Olof, Petersson, Martin, ”TV: Janne Andersson vill inte bojkotta VM: ”Skulle jag ha väldigt svårt för””, *Fotbollskanalen*, 4 Januari 2020, URL: <https://www.fotbollskanalen.se/landslag/tv-janne-andersson-vill-inte-bojkotta-vm-skulle-jag-ha-valdigt-svart-for/>. (hämtad 20 april 2020).

Mattsson, Sebastian, ”Nobbar Sverige-mötet: ”Det är av etiska skäl””, *Expressen Sport*, 8 Januari 2019, URL: <https://www.expressen.se/sport/fotboll/nobbar-sverige-motet-det-ar-av-etiska-skal/>. (hämtad 17 april 2020).

Nilsson, Martin, Öhrling, Petter, ”Experten om Qatar-VM 2022: ”Osmakligt”, *SVT Sport*, publicerad 15 Juni 2018, uppdaterad 28 Januari 2019, URL: <https://www.svt.se/sport/fotboll/svt-s-expertes-sagar-vm-i-qatar-2022>. (hämtad 20 april 2020).

Sandberg, Mattias, ”Amnesty:”Viktigt att löften och reformer följs upp””, *SVT Sport*, 22 November 2019, URL: <https://www.svt.se/sport/fotboll/amesty-sverige>. (hämtad 18 april 2020).

Svenska Dagbladet, ”Kontroversiellt VM i öken väntar om fyra år” *Svenska Dagbladet*, 15 Juli 2018, URL: <https://www.svd.se/kontroversiellt-vm-i-oknen-vantar-om-fyra-ar>. (hämtad 17 april 2020).

UNDP Human Development Report, ”Inequalities in Human Development in the 21st Century”, 2019, URL: http://hdr.undp.org/sites/all/themes/hdr_theme/country-notes/QAT.pdf. (hämtad 21 april 2020).

Weiland, Måns, ”Källström om VM i Qatar: ”Ska inte tro på allt man läser”” *SVT Sport*, 28 Januari 2019, URL: <https://www.svt.se/sport/fotboll/kallstrom-hyllar-vm-i-qatar>. (hämtad 20 april 2020).